

ЩО РОБИТИ У РАЗІ РАДІАЦІЙНОЇ АВАРІЇ?

Країна-терористка — російська федерація не дотримується жодних законів та правил ведення війни. Підрив Каховської ГЕС – чергове підтвердження цих слів. Ризик того, що росіяни вчинять черговий теракт – на Запорізькій АЕС – залишається високим, тож не завадить знати, що робити у разі, якщо у вашій місцевості трапилася радіаційна аварія.

Передусім пам'ятайте, що ядерно-стратегічні об'єкти збудовані так, щоби витримувати значні фізичні пошкодження.

Кожен регіон постійно здійснює моніторинг радіаційного фону, щоби впевнитися, що всі показники у нормі. Виконують цю роботу обласні центри контролю та профілактики МОЗ.

У разі надзвичайної події детальніші вказівки щодо того, кому варто дотримуватися наведених нижче і інших рекомендацій, будуть поширені через інформаційні канали ДСНС та місцевих органів влади.

Найголовніше – потрібно залишатися в приміщенні або терміново у нього зайти, якщо ви перебуваєте на вулиці. Це найбезпечніша дія, яку обов'язково варто виконати.

1. Перебувайте в укритті

Це може бути підвал або інше приміщення. Радіоактивний матеріал осідає на зовнішній стороні будівель, тому найкраще триматися якомога далі від стін і даху будівлі. Варто також тримати поруч домашніх тварин, не дозволяйте їм гуляти на вулиці. Якщо можливо, залишайтеся в кімнаті без вікон і зовнішніх дверей, зачиняйте вікна та двері, ущільніть отвори підручними засобами (скотч, змочена водою тканина тощо) та вимикайте системи вентиляції (кондиціонери або обігрівачі) у вашому будинку. Залишайтеся в укритті, допоки офіційна влада не надала інших вказівок.

2. Стежте за офіційними джерелами інформації

Користуйтеся повідомленнями від рятувальників (ДСНС), поліції, органів місцевої влади. Увімкніть телебачення, радіо, стежте за офіційними каналами інформації. До прикладу, підпишіться на такі канали в Telegram або Facebook. Якщо місцева влада та надзвичайники дають вказівки – виконуйте їх обов'язково.

3. Знезаразьте себе

Зніміть верхній шар одягу. Так ви позбудетеся до 90% радіоактивного матеріалу. Робіть це обережно, аби не розтрусити радіоактивний пил. Помістіть одяг у пластиковий пакет або герметичний контейнер, тримайте його далі від людей і домашніх тварин.

4. Помийтесь, якщо є така можливість

Прийміть душ з милом, голову помийте шампунем. Не використовуйте кондиціонери для волосся, оскільки вони можуть закріпити на ньому радіоактивний матеріал. Не тріть і не подряпайте шкіру, аби радіоактивний матеріал не потрапив у відкриті рани. Якщо можливості прийняти душ немає, вимийте з милом під проточною водою руки, обличчя та відкриті частини тіла. Якщо доступу до води немає, скористайтеся вологими серветками, вологою тканиною. Зверніть особливу увагу на руки й обличчя, протріть повіки, вії, вуха.

5. Одягніть чистий одяг

Допоможіть вашим рідним і близьким виконати перераховані вище дії. За можливості робіть це в рукавичках і масці чи респіраторі.

Безпека води та харчових продуктів

Пакування захищає рідину всередині від радіоактивних речовин. Тож лише вода в пляшках вважатиметься безпечною (не забрудненою), поки рятувальники чи влада не повідомлять про безпеку водопровідної води.

Кип'ятіння водопровідної води не позбавляє її радіоактивних речовин. Тож майте запас води у пляшках чи інших герметичних контейнерах. Напої у холодильнику теж безпечні для вживання. Вода в інших ємностях у вашому домі, таких як унітаз або водонагрівач, не буде містити радіоактивних речовин. Водопровідну або колодязну воду можна використовувати для миття себе, а також пакувань з їжею і водою.

Навіть якщо водопровідна вода забруднена, ви все одно можете використовувати її для знезараження. Будь-який радіоактивний матеріал, який потрапляє в поверхневі або підземні води, буде розбавлятися водою до дуже низького рівня і буде безпечним для миття шкіри, волосся та одягу.

За аналогією із водою, харчові продукти є безпечними, якщо зберігались у герметичних контейнерах (консерви, банки, пляшки, коробки тощо). Також безпечною є їжа з холодильника та морозильної камери.

Перед відкриттям протріть харчові контейнери вологою тканиною або чистим рушником. Теж саме зробіть із кухонним приладдям перед використанням. Використану тканину чи рушник покладіть у поліетиленовий пакет або герметичний контейнер і залиште у місці, недоступному для людей і тварин.

КОЛИ ВАРТО ПРИЙМАТИ ЙОДИД КАЛІЮ?

Якщо коротко – не раніше відповідного повідомлення від органів влади.

Йодид калію – це сіль, схожа на кухонну. У аптеках він найчастіше продається у формі таблеток. Якщо його приймати вчасно й у визначеному дозуванні, йодид калію блокує поглинання радіоактивного йоду щитоподібною залозою. Це знижує ризик розвитку раку щитоподібною залози та інших її захворювань.

Він не захищає людей від радіації, а захищає тільки щитоподібну залозу від впливу радіоактивного йоду. Тобто захистити себе можливо лише за умови дотримання трьох основних правил – перебувати в укритті, стежити за офіційною інформацією та виконувати вказівки органів влади.

Йодид калію слід приймати лише, якщо ви отримали таку вказівку від органів влади чи ДСНС. Приймати йодид калію наперед без потреби – недопустимо. Це може нашкодити вашому здоров'ю. Також важливо, що йодна профілактика здійснюється одноразово. Тобто вживання йоду зараз не має жодного сенсу.

Вікторія ШПИТА,
заступник начальника відділу організації заходів
цивільного захисту департаменту